

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

6 октомври 2015 година *

„Преюдициално запитване — Член 267 ДФЕС — Компетентност на Съда — Качество на юрисдикция на запитващия орган — Независимост — Задължителна юрисдикция — Директива 89/665/ЕИО — Член 2 — Органи, отговорни за производствата по обжалване — Директива 2004/18/ЕО — Член 1, параграф 8 и член 52 — Процедури за възлагане на обществени поръчки — Понятие за публичноправно образувание — Административни органи — Включване“

По дело C-203/14

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal Català de Contractes del Sector Públic (каталонски орган за решаване на спорове в областта на обществените поръчки, Испания) с акт от 25 март 2014 г., постъпил в Съда на 23 април 2014 г., в рамките на производство по дело

Consorti Sanitari del Maresme

срещу

Corporació de Salut del Maresme i la Selva,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: V. Skouris, председател, K. Lenaerts, заместник-председател, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda и S. Rodin, председатели на състави, Ал. Арабаджиев, M. Berger (докладчик), E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат: N. Jääskinen,

секретар: L. Carrasco Marco, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 май 2015 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за испанското правителство, от M. Sampol Pucurull, в качеството на представител,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от S. Varone, avvocato dello Stato,

* Език на производството: испански.

— за Европейската комисия, от А. Tokár и D. Loma-Osorio Lerena, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 юли 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, параграф 8 и член 52 от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116 и поправка в ОВ L 182, 2008 г., стр. 282).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Consorci Sanitari del Maresme (здравен консорциум на окръг Маресме) и Corporació de Salut del Maresme i la Selva (обединение за здравни услуги в окръзите Маресме и Селва) относно решение за отказ да се разреши на консорциума да участва в открита процедура за възлагане на обществена поръчка за услуги с ядрено-магнитен резонанс за здравните центрове, управлявани от посоченото обединение.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображение 4 от Директива 2004/18 гласи:

„Държавите членки следва да гарантират, че участието на публичноправна организация като оферент в процедура за възлагане на обществена поръчка няма да причини нарушение на конкуренцията по отношение на частноправните оференти“.

- 4 Член 1, параграф 8 от тази директива предвижда:

„Понятията „изпълнител на строителство“, „изпълнител на доставки“ и „изпълнител на услуги“ означават всяко физическо или юридическо лице или публичноправно образувание или група от такива лица и/или организации, които предлагат на пазара, съответно, изпълнението на строителство и/или строеж, стоки или услуги.

Понятието „икономически оператор“ обхваща едновременно понятията за изпълнител на строителство, изпълнител на доставки и изпълнител на услуги. Той се използва единствено с цел опростяване на текста.

[...]“.

- 5 Съгласно член 2 от посочената директива, озаглавен „Принципи на възлагане на поръчките“:

„Възлагащите органи третираат икономическите оператори равнопоставено, недискриминационно и действат по прозрачен начин“.

- 6 Член 52 от Директива 2004/18, озаглавен „Официални списъци на одобрените икономически оператори и сертифициране от публичноправни или частноправни организации“, гласи:

„1. Държавите членки могат да въведат официални списъци на одобрените изпълнители на строителство, доставки или услуги, или сертифициране от публичноправни или частноправни организации.

Държавите членки адаптират условията за вписване в тези списъци и за издаването на сертификати от сертифициращите организации към разпоредбите на член 45, параграф 1, член 45, параграф 2, букви а) — г) и ж), член 46, член 47, параграфи 1, 4 и 5, член 48, параграфи 1, 2, 5 и 6, член 49 и — където е приложимо — член 50.

[...]

5. При вписването на икономически оператори от други държави членки в официалния списък или при тяхното сертифициране от организациите, посочени в параграф 1, от тях не могат да бъдат изисквани допълнителни доказателства или декларации освен тези, които се изискват от националните икономически оператори и, във всеки случай, единствено тези, предвидени в членове 45—49 и, когато е приложимо, по член 50.

Въпреки това икономическите оператори от други държави членки не могат да бъдат задължавани да преминават през процеса на вписване и сертифициране, за да участват в обществена поръчка. Възлагащите органи признават еквивалентни сертификати, издадени от организации, установени в други държави членки. Те приемат също и други еквивалентни доказателства.

6. Икономическите оператори могат да поискат да бъдат вписани в официалния списък или да им бъде издаден сертификат по всяко време. Те трябва да бъдат информирани в разумно кратък срок за решението на органите, които изготвят списъка, или на компетентната сертифицираща организация.

[...]“.

- 7 Член 2 от Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ L 395, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 237), изменена с Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. (ОВ L 335, стр. 31, наричана по-нататък „Директива 89/665“), предвижда:

„1. Държавите членки гарантират, че мерките, приети относно процедурите за преразглеждане, уточнени в член 1, включват правомощия, които да позволяват:

- а) да се постановят временни мерки в най-кратки срокове и посредством междинни процедури с цел да се поправи твърдяно нарушение или да се предотврати нанасянето на допълнителни вреди на засегнатите интереси, включително мерки за спиране или за да се осигури спирането на процедурата за възлагане на обществена поръчка, или за изпълнението на всяко решение, взето от възлагащия орган;
- б) да се отменят или да се осигури отмяната на решения, взети неправомерно, включително премахването на дискриминационните технически, икономически или финансови спецификации в поканата за представяне на оферти, в документите за възлагането на поръчката или във всеки друг документ, свързан с процедурата за възлагане на поръчката;

в) да се обезщетят лицата, на които е нанесена вреда вследствие на нарушение.

2. Правомощията, предвидени в параграф 1 и членове 2г и 2д, могат да бъдат предоставени на отделни органи, отговорни за различни аспекти на процедурата за преразглеждане.

[...]

9. Когато органите, отговорни за процедурите за преразглеждане, не са съдебни, решенията следва винаги да включват писмени мотиви. Освен това в такъв случай трябва да бъдат приети разпоредби, които да гарантират процедурите, чрез които всяка предполагаема неправомерна мярка, взета от преразглеждащия орган, или всеки предполагаем пропуск при упражняването на предоставените му правомощия да могат да бъдат предмет на съдебно преразглеждане или на преразглеждане от друг орган, който да е съд или юрисдикция по смисъла на член [267 ДФЕС] и да бъде независим както от възлагащия, така и от преразглеждащия орган.

Назначаването на членовете на такъв независим орган и прекратяването на техния мандат се извършват съгласно същите условия както за членовете на съдебната власт, що се отнася до органа, отговорен за тяхното назначаване, продължителността на мандата им и възможността за тяхното отстраняване. Най-малко председателят на този независим орган притежава правната и професионална квалификация на представител на съдебната власт. Независимият орган взема решенията си, като следва процедура, съгласно която се изслушват и двете страни, и неговите решения, съгласно средствата, определени от всяка държава членка, имат задължителна правна сила“.

Испанското право

8 Според член 40, параграфи 1 и 6 от Кралски законодателен декрет 3/2011 за приемане на преработения текст на Закона за обществените поръчки (Real Decreto Legislativo 3/2011 por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Contratos del Sector Público), от 14 ноември 2011 г. (наричан по-нататък „Законодателен декрет 3/2011“), специалното производство за обжалване в областта на обществените поръчки, преди въвеждането на съдебно административно производство по обжалване, има факултативен характер.

9 Съгласно член 62 от посочения законодателен декрет, озаглавен „Изискване за капацитет“:

„1. За да му бъде възложена обществена поръчка, търговецът трябва да докаже, че отговаря на минималните изисквания за икономическо и финансово състояние и за професионална квалификация или технически възможности, определени от възлагащия орган. В случаите, когато настоящият закон предвижда включване в списъка на класираните предприятия, търговецът вместо това трябва да докаже, че е включен в този списък.

2. Минималните условия за капацитет, на които търговецът трябва да отговаря, и документите, които се изискват, за да се удостовери, че са изпълнени тези условия, се посочват в обявлението за обществена поръчка и се уточняват в спецификацията. Тези условия трябва да бъдат свързани с предмета на обществената поръчка и да бъдат пропорционални на него“.

10 Член 65 от Законодателен декрет 3/2011, озаглавен „Изискване за класиране“, предвижда:

„1. За да сключи договор с административен орган за изпълнението на обществени поръчки за строителство с прогнозна стойност, равна на или по-висока от 350 000 EUR, или на обществени поръчки за услуги с прогнозна стойност, равна на или по-висока от 120 000 EUR, е задължително търговецът да е надлежно включен в списъка на класираните предприятия. [...]

[...]

5. Публичноправните образувания, които не са част от публичната администрация, могат да изискват от оферентите определено класиране, за да се установят условията за капацитет, изисквани за възлагането на съответната обществена поръчка“.

- 11 Член 8 от Декрет 221/2013 на Generalidad de Catalogne от 3 септември 2013 г. относно въвеждането, организацията и функционирането на Tribunal Català de Contractes del Sector Públic (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya № 6454 от 5 септември 2013 г.), озаглавен „Личен статут“, гласи:

„Личният статут на членовете на този орган е следният:

1. За членовете му се прилагат същите правила за несъвместимост като тези за висшите държавни служители на Generalidad.

[...]

4. Членовете на този орган са несменяеми, но могат да бъдат освободени от длъжност или отзовани на следните основания:

- смърт,
- прекратяване на мандата без подновяване,
- отказ [...],
- изгубване на статута на държавен служител,
- сериозно неизпълнение на задълженията,
- [...]
- неспособност за упражняване на функциите,
- изгубване на гражданството.

[...]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 12 Consorci Sanitari del Maresme подава оферта в открита процедура за възлагане на обществена поръчка за услуги с ядрено-магнитен резонанс за здравните центрове, управлявани от Corporació de Salut del Maresme i la Selva. Спецификацията по тази обществена поръчка предвижда задължение за оферентите да докажат капацитета си с оглед на сключването на договор, като представят така наречения „сертификат за включване в списъка на класираните предприятия“.
- 13 При отварянето на офертите комисията по оценяване установява, че Consorci Sanitari del Maresme не е представил изисквания сертификат и отправя искане до него да го представи. Consorci Sanitari del Maresme не представя този сертификат, но подава декларация, че ще ползва ресурсите на търговско дружество, и декларация, удостоверяваща, че има качеството на публичноправно образувание. При тези обстоятелства на 28 ноември 2013 г. възлагащият орган

уведомява Consorci Sanitari del Maresme, че го изключва от участие в процедурата поради неотстраняване в срок и по предвидения ред на пропуските, установени в представената документация.

- 14 На 10 декември 2013 г. Consorci Sanitari del Maresme подава пред запитващия орган специална жалба в областта на обществените поръчки срещу решението на възлагащия орган. Consorci Sanitari del Maresme поддържа, че тъй като е част от публичната администрация, за него не се прилага изискването за класиране. Той прави искане, от една страна, да бъде допуснат до участие в процедурата за възлагане на обществена поръчка, и от друга страна, процедурата да бъде спряна.
- 15 При тези обстоятелства Tribunal Català de Contractes del Sector Públic решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Следва ли в съответствие с Директива 2004/18 административните органи да се считат за публичноправни образувания?
 - 2) При утвърдителен отговор, следва ли в съответствие с Директива 2004/18 административните органи да се считат за икономически оператори и могат ли в това си качество да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки?
 - 3) При утвърдителен отговор, могат ли и трябва ли съгласно Директива 2004/18 административните органи да бъдат вписани в официалните списъци на одобрените изпълнители на строителство, доставки или услуги, или да бъдат сертифицирани от публичноправни или частноправни организации, познато в испанското право като система за класиране на предприятията?
 - 4) Неправилно ли е транспонирана в испанското право с Кралски законодателен декрет 3/2011 Директива 2004/18, и ако е така, ограничил ли е испанският законодател с членове 62 и 65 от посочения Кралски законодателен декрет включването на административните органи в списъка на класираните предприятия?
 - 5) В случай че административните органи могат да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки, но не могат да бъдат включени в списъка на класираните предприятия, по какъв начин съгласно Директива 2004/18 те следва да доказват годността си във връзка с възлагането на поръчка?“.

По преюдициалните въпроси

Относно компетентността на Съда

- 16 Преди да се даде отговор на поставените въпроси, следва да се провери дали Съдът е компетентен да им отговори.
- 17 Първо, относно преценката на качеството на юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС на запитващия орган — въпрос, уреден единствено от правото на Съюза — Съдът взема предвид съвкупност от признаци, като това органът да е създаден със закон, да е постоянно действащ, неговата юрисдикция да е задължителна, производството пред него да е състезателно, да прилага правни норми и да е независим (вж. по-специално решение Vaassen-Göbbels, 61/65, EU:C:1966:39 и Umweltanwalt von Kärnten, C-205/08, EU:C:2009:767, т. 35 и цитираната съдебна практика). Ето защо следва да се отбележи, че макар Tribunal Català de Contractes del Sector

Públic да е считан за административен орган съгласно испанското право, както следва от акта за преюдициално запитване, това обстоятелство само по себе си не е определящо за целите на посочената преценка.

- 18 Що се отнася преди всичко до критериите относно това запитващият орган да е създаден със закон, да е постоянно действащ, производството пред него да е състезателно и да прилага правни норми, в преписката по делото не се съдържа елемент, който да може да постави под съмнение качеството на юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС на Tribunal Català de Contractes del Sector Públic.
- 19 По-нататък, що се отнася до критерия за независимост, от преписката по делото пред Съда следва, че Tribunal Català de Contractes del Sector Públic има качеството на трето лице по отношение на органа, който е приел решението, обжалвано в главното производство (вж. решения Corbiau, C-24/92, EU:C:1993:118, т. 15 и Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, т. 49). В този контекст е видно, че посоченият орган упражнява функциите си напълно самостоятелно, без да е йерархично обвързан или да е подчинен на когото и било и без да получава нареждания или инструкции от какъвто и да било вид (вж. решение Torresi, C-58/13 и C-59/13, EU:C:2014:2088, т. 22), като по този начин е защитен от външна намеса или натиск, които могат да застрашат независимостта на членовете му при вземане на решение (решения Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, т. 51 и TDC, C-222/13, EU:2014:2265, т. 30).
- 20 Освен това е безспорно, че въпросният орган изпълнява задачите си при пълно запазване на обективност и безпристрастност по отношение на страните по спора и на съответните им интереси с оглед на предмета на спора. От друга страна, по силата на член 8, параграф 4 от Декрет 221/2013 на Generalidad de Catalogne членовете на този орган са несменяеми и могат да бъдат освободени от длъжност или отзовани само на някои основания, изрично изброени в този член (вж. решения Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, т. 52 и 53, и TDC, C-222/13, EU:2014:2265, т. 31 и 32).
- 21 Следователно запитващият орган отговаря на критерия за независимост.
- 22 Най-накрая, що се отнася до критерия за наличие на задължителна юрисдикция по смисъла на практиката на Съда по член 267 ДФЕС, следва да се отбележи, че по силата на член 40, параграф 6 от Законодателен декрет 3/2011 компетентността на запитващия орган има факултативен характер. Така подателят на жалба в областта на обществените поръчки може да избира между обжалване по специален ред пред запитващия орган и обжалване по съдебен ред.
- 23 В това отношение обаче следва да се напомни, от една страна, че решенията на запитващия орган, чиято подсъдност не зависи от наличието на съгласие между страните, са задължителни за тях (вж. определение Merck Canada, C-555/13, EU:C:2014:92, т. 18 и цитираната съдебна практика, и решение Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta, C-377/13, EU:C:2014:1754, т. 28).
- 24 От друга страна, испанското правителство уточнява в съдебното заседание, че на практика оферентите в процедурите за възлагане на обществени поръчки поначало не се възползват от възможността да подадат жалба направо по съдебен ред, без да са сезирали предварително Tribunal Català de Contractes del Sector Públic със специална жалба като разглежданата в главното производство. Следователно административните съдилища най-често се произнасят като втора инстанция, поради което в автономна област Каталония запитващият орган е този който първи трябва да следи за спазването на правото на Съюза в областта на обществените поръчки.
- 25 При това положение Tribunal Català de Contractes del Sector Públic отговаря и на критерия неговата юрисдикция да е задължителна.

- 26 Накрая следва да се припомни, че при преценката на правния статут на посочените в член 2, параграф 9 от Директива 89/665 национални органи, разглеждащи жалбите в областта на обществените поръчки, Съдът вече е потвърдил качеството на юрисдикция на редица други органи, по същество сравними със запитващия орган по настоящото дело (вж. по-специално решения Dorsch Consult, C-54/96, EU:C:1997:413, т. 22—38, Köllensperger и Atzwanger, C-103/97, EU:C:1999:52, т. 16—25 и Bundesdruckerei, C-549/13, EU:C:2014:2235, т. 22 и цитираната съдебна практика).
- 27 Следователно Tribunal Català de Contractes del Sector Públic има качеството на юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС.
- 28 Второ, испанското правителство отбелязва, че предвиденото в испанското право задължение за „класиране“ не е приложимо за предприятията, установени в държави членки, различни от Кралство Испания. Поради това преюдициалните въпроси имат според него чисто вътрешен характер и решаването им не изисква нито прилагането, нито тълкуването на правото на Съюза.
- 29 В това отношение следва да се припомни, че по принцип Съдът няма компетентност да отговори на преюдициален въпрос, когато е явно, че нормата от правото на Съюза, чието тълкуване се иска от него, не може да намери приложение (решения Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, C-139/12, EU:C:2014:174, т. 41 и Wojciechowski, C-408/14, EU:C:2015:591, т. 26; вж. и определения Parva Investitionsbanka и др., C-488/13, EU:C:2014:2191, т. 26 и De Bellis и др., C-246/14, EU:C:2014:2291, т. 14).
- 30 Обстоятелството обаче, че разглежданото в главното производство задължение за „класиране“ не е приложимо за предприятията, установени в държави членки, различни от Кралство Испания, е без значение за компетентността на Съда. Всъщност Съдът вече се е произнесъл, че по никакъв начин съдържанието на Директиви 89/665 и 2004/18 не позволява да се приеме, че приложимостта на техните разпоредби зависи от съществуването на действителна връзка със свободното движение между държавите членки. Всъщност съгласно посочените директиви действието на техните разпоредби относно процедурите за възлагане на обществени поръчки не е обвързано с никакво условие, свързано с гражданството или с мястото на установяване на оферентите (вж. в този смисъл решение Michaniki, C-213/07, EU:C:2008:731, т. 29).
- 31 Предвид всичко изложено по-горе Съдът е компетентен да отговори на поставените въпроси.

По първия и втория въпрос

- 32 С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 1, параграф 8 от Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „икономически оператор“, съдържащо се във втора алинея от тази разпоредба, обхваща административните органи и дали последните могат в това си качество да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки.
- 33 В това отношение от съображение 4 от Директива 2004/18, в което изрично се посочва възможността за „публичноправна организация“ да участва като оферент в процедура за възлагане на обществена поръчка, както и от член 1, параграф 8 от посочената директива, който изрично признава на всяко „публичноправно образувание“ качеството на „икономически оператор“, следва, че Директива 2004/18 не изключва административните органи от участие в процедурите за възлагане на обществени поръчки.

- 34 От друга страна, от практиката на Съда е видно, че до участие като oferent или кандидат се допуска всяко лице или образувание, което с оглед на оповестените в обявление за обществена поръчка условия счита, че е в състояние да осигури изпълнението на поръчката пряко или чрез подизпълнители, независимо дали неговото положение се урежда от частното или от публичното право, дали редовно или спорадично развива дейност на пазара, или дали е субсидирано с публични средства (вж. решение CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, т. 42, както и, в този смисъл, решение Data Medical Service, C-568/13, EU:C:2014:2466, т. 35).
- 35 Ако и доколкото някои образувания имат право да предлагат срещу възнаграждение услуги на пазара, дори спорадично, държавите членки не могат да им забранят да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки за същите услуги (вж. в този смисъл решения CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, т. 47—49, Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce и др., C-159/11, EU:C:2012:817, т. 27; в този смисъл вж. също, относно съответните разпоредби на Директива 92/50 ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 50), решение Data Medical Service, C-568/13, EU:C:2014:2466, т. 36).
- 36 Ето защо на първи и втори въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 8 от Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „икономически оператор“, съдържащо се във втора алинея от тази разпоредба, обхваща административните органи, които следователно могат да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки, ако и доколкото имат право да предлагат услуги на пазара срещу възнаграждение.

По третия въпрос

- 37 С третия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 52 от Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че националните административни органи могат да бъдат вписани в официалните национални списъци на одобрените изпълнители на строителство, доставки или услуги, или да бъдат сертифицирани от публичноправни или частноправни организации.
- 38 Относно държавите членки, които са избрали да въведат или официалните списъци на одобрените изпълнители на строителство, доставки или услуги, или сертифициране от публичноправни или частноправни организации, следва да се посочи, че макар в член 52, параграфи 1 и 5 от Директива 2004/18 да се съдържат някои изисквания, що се отнася по-специално до определянето на условията за вписване в тези списъци и за сертифицирането, същата директива не определя нито доколко публичноправните образувания могат да бъдат вписани в съответните официални списъци или да се ползват от посоченото сертифициране, нито дали разглежданото вписване или сертифициране е задължително или не.
- 39 Трябва да се припомни обаче, че както следва по същество от точка 36 от настоящото решение, публичноправните образувания, които имат разрешение да извършват строителните дейности, доставките или услугите, посочени в съответното обявление за обществена поръчка, имат право и да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки.
- 40 Впрочем национална правна уредба, която не допуска разглежданото вписване в списъците или сертифициране на административните органи, които в качеството на икономически оператори са одобрени изпълнители на строителство, доставки или услуги, посочени в съответното обявление за обществена поръчка, като същевременно запазва правото на участие в процедура за възлагане на обществена поръчка в полза на други икономически оператори, които са вписани в тези списъци или се ползват от това сертифициране, би лишила изцяло от полезно

действие правото на подобни публичноправни образувания да участват в тази процедура за възлагане на обществена поръчка, поради което не може да се счете, че тя е в съответствие с правото на Съюза.

- 41 При тези обстоятелства на третия въпрос следва да се отговори, че член 52 от Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че макар да съдържа някои изисквания, що се отнася до определянето на условията за вписване на икономическите оператори в официалните национални списъци и за сертифицирането, той не определя изчерпателно нито условията за вписване на тези икономически оператори в официалните национални списъци или условията за сертифицирането им, нито правата и задълженията на публичноправните образувания в това отношение. Във всички случаи Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, по силата на която, от една страна, националните административни органи, които имат разрешение да извършват строителните дейности, доставките или услугите, посочени в съответното обявление за обществена поръчка, не могат да бъдат вписани в тези списъци или не могат да се ползват от сертифицирането, докато, от друга страна, правото на участие в процедурата за възлагане на съответната обществена поръчка е запазено само за операторите, които са включени в посочените списъци или са съответно сертифицирани.

По четвъртия въпрос

- 42 С четвъртия въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали Директива 2004/18 е транспонирана правилно в испанското право със Законодателен декрет 3/2011 и евентуално ограничил ли е испанският законодател с членове 62 и 65 от посочения законодателен декрет включването на административните органи в списъка на класираните предприятия.
- 43 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика Съдът не следва да преценява съответствието на дадено национално законодателство с общностното право, нито да тълкува национални закони или подзаконови разпоредби (вж. по-специално решение Ascafor и Asidac, C-484/10, EU:C:2012:113, т. 33 и цитираната съдебна практика).
- 44 Ето защо Съдът няма компетентност да отговори на четвъртия въпрос.

По петия въпрос

- 45 С петия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи, в случай че административните органи могат да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки, но не могат да бъдат включени в официален списък на одобрените икономически оператори или да се ползват от сертифициране от съответната организация, по какъв начин те могат да доказват годността си във връзка с възлагането на обществена поръчка съгласно Директива 2004/18.
- 46 С този въпрос запитващата юрисдикция се ограничава до това да поиска, в случай че испанското право трябва да се тълкува в съответствие с правото на Съюза, едно общо тълкуване на Директива 2004/18, без да се уточнява дали, и евентуално по каква причина, испанското право не би могло да се тълкува по начин, който да бъде в съответствие с правото на Съюза. От друга страна, запитващата юрисдикция не посочва конкретни разпоредби на тази директива, чието тълкуване от Съда да е необходимо, за да може да се произнесе по спора, с който е сезирана.
- 47 Ето защо този въпрос не отговаря на условията, предвидени в член 94, буква в) от Процедурния правилник на Съда, съгласно който преюдициалното запитване трябва да излага причините, поради които запитващата юрисдикция има въпроси относно тълкуването или валидността на някои разпоредби на правото на Съюза, както и установената от нея връзка между тези разпоредби и националното законодателство, приложимо в главното производство.

48 При тези обстоятелства петият въпрос следва да се обяви за недопустим.

По съдебните разноси

49 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

- 1) Член 1, параграф 8 от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „икономически оператор“, съдържащо се във втора алинея от тази разпоредба, обхваща административните органи, които следователно могат да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки, ако и доколкото имат право да предлагат услуги на пазара срещу възнаграждение.
- 2) Член 52 от Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че макар да съдържа някои изисквания, що се отнася до определянето на условията за вписване на икономическите оператори в официалните национални списъци и за сертифицирането, той не определя изчерпателно нито условията за вписване на тези икономически оператори в официалните национални списъци или условията за сертифицирането им, нито правата и задълженията на публичноправните образувания в това отношение. Във всички случаи Директива 2004/18 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, по силата на която, от една страна, националните административни органи, които имат разрешение да извършват строителните дейности, доставките или услугите, посочени в съответното обявление за обществена поръчка, не могат да бъдат вписани в тези списъци или не могат да се ползват от сертифицирането, докато, от друга страна, правото на участие в процедурата за възлагане на съответната обществена поръчка е запазено само за операторите, които са включени в посочените списъци или са съответно сертифицирани.

Подписи